

Barne- og likestillingsdepartementet
postboks 8036 dep
0030 OSLO

BE-OG LIKEST	EP
Beløp:	631,00
	13.10.2008
	2008/03042
	- 011

Deres referanse
200803042

Vår referanse
2008/01917-2 008

Dato
10.10.2008

Høring - forslag til endringer i gjeldsordningsloven.

Vestfold politidistrikt er i hovedsak enig i forslaget til endringer i gjeldsordningsloven, men viser til kommentarer under.

1. Krav om egenforsøk

En offentlig gjeldsordning er svært ressurskrevende både for partene og namsmyndighet/rettssystem. De saker som kan løses utenrettslig, avlaster rettsapparatet i betydelig grad. Tilbakemelding fra gjeldsrådgivere i kommunene er at de inngår ganske mange utenrettslige ordninger. Denne type ordninger kommer ofte i stand for de aller svakeste. Det er unødvendig å dra disse sakene gjennom hele saksprosessen som en offentlig gjeldsordning innebærer.

Imidlertid har man saker hvor man i utgangspunktet vet at man ikke vil makte å få til utenrettslige løsninger, f.eks saker med store skatterestanser. Det vil i disse sakene være unødvendig å sette som vilkår at skyldner må ha forsøkt å komme frem til en utenrettslig gjeldsordning på egen hånd.

Det som imidlertid blir viktig, er å fremme krav til søknadens innhold. I henhold til § 2-1 2. ledd skal skyldner fremme en søknad som skal inneholde opplysninger om skyldnerens inntekter, utgifter, formue, gjeld og annet av betydning for saken. Dokumentasjonen må være oppdatert. Namsmannens plikt til å sørge for at saken blir tilstrekkelig opplyst jfr §2-3 1. ledd begrenser seg til å informere skyldner om hva han trenger å skaffe til veie av dokumentasjon og hvordan han kan gjøre dette. Det er ikke tenkt at namsmannen skal fungere som en gjeldsrådgiver og innhente opplysninger for å gjøre en søknad om gjeldsordning komplett. Dette er presisert fra både lovgiver og departementet flere ganger. Det er derfor grunn til å be skyldner søke rådgivningstjenesten i kommunen om bistand dersom han ikke greier å innhente total saldoforespørsel på egen hånd.

Lovendringen som foreslås sier at gjeldsordning skal kunne åpnes dersom det er grunn til å tro at skyldnerens forhandlinger ikke vil føre frem. Det må legges vekt på skyldners

Vestfold politidistrikt

, besøk: Baglergaten 2
Post: Postboks 2073, 3103 TØNSBERG
Tlf: 33 34 44 00 Faks: 33 31 36 02
E-post: post.vestfold@politiet.no

personlige ressurser og sakens omfang og karakter. Det skal videre legges vekt på kommunens muligheter til å yte bistand. Herfra foreslås at kommunens mulighet til å yte bistand fjernes. Et slik vilkår vil fort kunne bli tolket som hva rådgivningstjenesten har tid / kapasitet til å bistå med. Knappe saksbehandlingsressurser kan ikke være en grunn til at man ikke har kapasitet. Da vil namsmannsapparatet kunne få alle saker sendt direkte over med begrunnelse at kommunen ikke har kapasitet til å behandle saken.. Dette blir feil utnytting av ressursene, og vil i tillegg være svært tidkrevende. I dag er kommunene pålagt å sørge for et tilfredsstillende tilbud om råd og veiledning til personer med økonomiske problemer, jfr gol§1-5. Vi anbefaler at regelen om kommunenes plikt til å bistå blir stående.

2. Låneopptak i gjeldsforhandlingsperioden

Endring til at man ikke behøver kreditorenes samtykke, kun namsmannens samtykke. Dette er en lite aktuell problemstilling. Det er svært sjelden skyldner har behov for låneopptak i gjeldsforhandlingsperioden. Det presiseres at det i denne sammenheng kun er snakk om forsvarlige låneopptak som refinansiering etc.

En viktig forutsetning er at namsmannen ikke skal måtte bistå med å få til refinansieringer etc.

3. Gjeldsordning for skyldnere bosatt utenfor Norge.

Høyesterett slo i 2005 fast at det skulle være mulig å nedlegge utleggstrekk i f.eks trygdeytelser fra Norge dersom ikke skyldneren hadde hjemting her. Det medfører at en del "gjeldsflyktninger" ikke lenger nyter godt av å bo i utlandet.

Det er vanskelig å kjenne normale levekostnader i det land skyldneren er bosatt. Det forutsettes derfor at det vil bli utarbeidet veiledende livsoppholdssatser fra alle aktuelle land, og også en veiledende norm på hva en normal husleie kan ligge på. Sakene bør være enkle, og skyldner bør pålegges svært stor grad av medvirkning til opplysning.

4. Skatte og avgiftskrav

Utleggstrekk for skattekrav (påleggstrekk) skal pr i dag bestå i gjeldsforhandlingsperioden. Dette er foreslått fjernet, noe vi er enig i. Det foreligger ikke lenger grunnlag for å opprettholde denne type utleggstrekk når prioriteten til kravene forsvant ved endring av gjeldsordningsloven i 2003. Det kan også være vanskelig å beregne namsmannens trekk i forhandlingsperioden så lenge slike påleggstrekk løper.

5. Krav sikret med legalpant i bolig.

Eks. kommunale avgifter: Det er lite hensiktsmessig å betjene disse som øvrig boliggjeld. Endring til at legalpant sikrede krav gis full dekning i en gjeldsordning. Dette synes som en god løsning som letter gjennomføringen av gjeldsordning hvor man kan beholde bolig.

6. Skatte og avgiftskrav oppstått etter åpning.

Forslaget til endring av loven spesifiserer og forenkler behandlingen av disse kravene.

7. Alternative oppgjørsformer

a) Engangsbeløp. F.eks tilsvarende hva dividenden ville bli over en periode.

Må ikke være støtende.

Dersom dette blir mulig, må det som tilbys være bedre enn en ordinær gjeldsordning

Endringen gjelder tvungne ordninger.

Tilsvarende tvangsakkorder i konkurssaker

b) Fleksibel nedbetaling

Valgfri nedbetalingstid så lenge den fastsatte perioden ikke overskrides

Inspirerer til økt innsats

Begge alternativene kan være gode løsninger. Det krever imidlertid betydelige ressurser av namsapparatet for å kunne finne alternative, kreative og gode løsninger for den enkelte skyldner. Vi mener at dersom skyldner ønsker denne type gjeldsordning, bør man kunne kreve at skyldner i større grad utformer og fremmer sitt forslag for namsmannen på egen hånd.

8. Gjeldsordningsperiodens lengde

I dag er hovedregelen 5 år. Det foreslås at de svakeste skal kunne få kortere gjeldsordningsperiode, eller ingen gjeldsordningsperiode i det hele tatt.

Dette kan i noen tilfeller være en god løsning, men samtidig er det svært viktig å være restriktiv slik at gjeldsordningsinstituttet ikke svekker den alminnelige betalingsmoralen i samfunnet. Skyldner skal som en tvungen endring etter gol § 6-1 få stadfestet et kontantbeløp som et endelig oppgjør og førtidig avslutning av sin gjeldsordning.

9. Næringsgjeld

Departementet er kommet til at det ikke er forsvarlig å åpne for at gjeldsordningsperioden skal kunne kortes ned i særlig grad for tidligere næringsdrivende. Dette er vi enige i. Man ville fort kunne få en rekke søknader som "spekulasjon" og enkel sanering for ulønnsom næringsdrift. Disse sakene er ofte tunge å håndtere for namsapparatet.

10. Behandlingen av straffebøter under gjeldsordning

Det foreslås en endring av gol §4-8 h) til at straffebøter som er fastsatt ved dom skal dekkes fullt ut, eller i henhold til et eventuelt benådningsvedtak. Straffebøter som er fastsatt ved forelegg mindre enn 3 år før søknad om gjeldsordning fremmes, skal som hovedregel dekkes fullt ut. Dette er kun en presisering av gjeldende praksis, og vi er enige i endringsforslaget.

11. Etterperioden

Det vurderes om dagens to-års etterperiode bør fjernes. Vi er enige i dette. I praksis er det svært få kreditorer som følger opp den rettighet de har i denne perioden.

Dersom det i en lovendring åpnes for alternative oppgjørsformer i gjeldsordning, vil etterperioden bli enda mer uaktuell. Hensikten med et endelig oppgjør er nettopp å bli fri fra alle gjeldsforpliktelser. Det kan kanskje oppfattes som urimelig dersom skyldner skulle bli svært formuende kort tid etter gjennomført gjeldsordning, men dette antas sjeldent å oppstå.

Med hilsen

Marie Benedicte Bjørnland
Politimester i Vestfold politidistrikt

Saksbehandler: pss Brian Jacobsen